

PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN – od 30.06.2023 i nadal

Podatek od spadków i darowizn płacą osoby należące do:

- I grupy podatkowej, gdy wartość nabytych pieniędzy, rzeczy lub praw majątkowych przekroczy **36.120 zł**,
- II grupy podatkowej, gdy wartość nabytych pieniędzy, rzeczy lub praw majątkowych przekroczy **27.090 zł**,
- III grupy podatkowej, gdy wartość nabytych pieniędzy, rzeczy lub praw majątkowych przekroczy **5.733 zł**.

Podatek płaci się od nadwyżki ponad kwoty wolne. Limity te obejmują okres 5 lat i dotyczą dóbr uzyskanych od jednego darczyńcy lub spadkodawcy.

UWAGA

Od 1.01.2003 roku do 12.10.2022 roku kwoty wolne wynosiły:

- I grupy podatkowej – **9.637 zł**,
- II grupy podatkowej – **7.276 zł**,
- III grupy podatkowej – **4.902 zł**.

Od 13.10.2022 roku do 29.06.2023 roku kwoty wolne wynosiły:

- I grupy podatkowej – **10.434 zł**,
- II grupy podatkowej – **7.878 zł**,
- III grupy podatkowej – **5.308 zł**.

DAROWIZNY NA CELE MIESZKANIOWE

Wysokość darowizny na cele mieszkaniowe (pieniędzy lub np. materiałów na budowę) zwolnionej z podatku wynosi (*art. 4 ust. 1 pkt 5 PSiD*):

- ⇒ jeśli darowizna pochodzi od jednej osoby – **11.095 zł** (poprzednio 10.434 zł),
- ⇒ jeżeli darowizna pochodzi od kilku osób (np. ojca i matki) – **22.189 zł** (poprzednio 20.868 zł).

Limity tego zwolnienia obejmują okres 5 lat, licząc od pierwszej darowizny. Przysługuje ono tylko należącym do I grupy podatkowej i obowiązuje niezależnie od kwoty czy kwot wolnych od podatku.

Kwota wolna od podatku i skala podatkowa PSiD – od 30.06.2023 r.:

Kwoty nadwyżki w zł		Podatek wynosi
ponad	do	
I GRUPA PODATKOWA		
	11.833	3%
11.833	23.665	355 zł i 5% od nadwyżki ponad 11.833 zł
23.665		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23.665 zł
II GRUPA PODATKOWA		
	11.833	7%
11.833	23.665	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11.833 zł
23.665		1.893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23.665 zł
III GRUPA PODATKOWA		
	11.833	12%
11.833	23.665	1.420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11.833 zł
23.665		3.313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23.665 zł

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.06.2023 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz. U. z 2023 r. poz. 1226)

Do I grupy podatkowej zalicza się:

(objęci art. 4a PsID)
małżonka, zstępnych (dzieci, wnuki i prawnuki),
wstępnych (rodzice, dziadkowie i pradiadkowie),
pasierba, rodzeństwo, ojczyma, macochę

(poza art. 4a PsID)
zięć, synowa, i teście.

Do II grupy podatkowej zalicza się:

zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców,
zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa
i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków,
małżonków innych zstępnych.

Do III grupy podatkowej zalicza się: innych nabywców.

Wstępni – pojęcie oznaczające krewnych w linii prostej. Obejmuje każdego przodka danej osoby, czyli jej rodzica (matkę, ojca), dziadków (dziadka, babcie), pradiadków (pradiadka, prababcie), prapradziadków itd. Stosunek faktyczny pomiędzy daną osobą a jej wstępnym polega na tym, że ta pierwsza pochodzi od tego drugiego.

Zstępni – pojęcie oznaczające krewnych w linii prostej. Obejmuje każdego kolejnego potomka tej samej osoby, czyli jej dziecko, wnuka, prawnuka, praprawnuka itd. Stosunek faktyczny pomiędzy którymś zstępnym a daną osobą polega na tym, że ten pierwszy pochodzi od tej drugiej. Wspólni zstępni to zstępni tej samej pary, pochodzący z tego samego związku kobiety i mężczyzny (nie tylko z małżeństwa).

Art. 4. 1. Zwalnia się od podatku:

(...)

5) nabycie w drodze darowizny pieniędzy lub innych rzeczy przez osobę zaliczoną do I grupy podatkowej w wysokości nieprzekraczającej **11.095 zł** od jednego darczyńcy, a od wielu darczyńców łącznie nie więcej niż **22.189 zł** w okresie 5 lat od daty pierwszej darowizny, jeżeli pieniądze te lub rzeczy obdarowany przeznaczy w okresie 12 miesięcy od dnia ich otrzymania na wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni, budowę domu jednorodzinnego, nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo spłatę zabezpieczonego hipoteką kredytu mieszkaniowego wraz z odsetkami;

Art. 4a. 1. Zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jeżeli:

1) zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2-5, 7 i 8 oraz ust. 2, a w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia - w terminie 6 miesięcy od dnia uprawnomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4, oraz

2) w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy są środki pieniężne, a ich wartość doliczona do wartości majątku nabytego dotychczas od tej samej osoby w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok przekracza kwotę określoną w art. 9 ust. 1 pkt 1 - udokumentują ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym.

(...)

2. Jeżeli nabywca dowiedział się o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych po upływie terminów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub ust. 1a, zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się, gdy nabywca zgłosi te rzeczy lub prawa majątkowe naczelnikowi urzędu skarbowego nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o ich nabyciu, oraz uprawdopodobni fakt późniejszego powzięcia wiadomości o ich nabyciu.

3. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 1-2, nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych podlega opodatkowaniu na zasadach określonych dla nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej.

4. Obowiązek zgłoszenia nie obejmuje przypadków, gdy:

1) wartość majątku ostatnio nabytego doliczona do wartości majątku nabytego dotychczas od tej samej osoby lub po tej samej osobie w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok nie przekracza kwoty określonej w art. 9 ust. 1 pkt 1 lub

2) nabycie następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego albo w tej formie zostało złożone oświadczenie woli jednej ze stron.

(ZŚ - wg ustawy PsID – j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1774 z ost. zm. z 2023 r. Dz. U. poz. 1843)